

skal lægges i Communes Hænder. — Der lignedes, siger den ærede Ordfører, i et meget forskjelligt Forhold paa disse to Skattefundamenter, og det er altsaa urimeligt at slaae Noget fast; det vilde være urimeligt at slaae fast, at et Sted skulde $\frac{9}{10}$, et andet Sted kun $\frac{1}{10}$ lignedes, det være sig nu paa Hartkorn eller Formue og Leilighed. Men det er dog vist ikke det ærede Udvalgs Fleertals eller den ærede Ordførers Mening, at der skal ske en stor og pludselig Forandring i disse Forhold? Er det i Virkeligheden ikke ogsaa Udvalgets Fleertals Mening, at man, idet man giver den Frihed, hvorefter der er Tale i Lovens § 6, forudsætter, at der ikke skal ske nogen stor Forandring eller Omkalfatring i disse Forhold? Jeg kan ikke troe, at Udvalgets ærede Fleertal gaaer ud fra, at der skal ske nogen voldsom Forandring i disse Forhold, men at det netop ogsaa vil, at man skal holde sig til den Udvikling, som har fundet Sted i Tidens Løb, og i alt Fald kun gradviis gjøre Forandring deri. Skulde det imidlertid være det ærede Fleertals Mening, og skulde det virkelig ligge bag dets Modstand mod Forslaget under Nr. 92, at man pludselig vil gjøre en meget stor Forandring, at der pludselig skal kunne tages en meget betydelig Deel af den Skattebyrde, som hidtil har været lignet paa Hartkorn, bort herfra og overføres paa Formue og Leilighed, eller omvendt, da siger jeg, at der herved i Grunden er ført det bedste Forvar for Forslaget under Nr. 92, som overhovedet lader sig føre, thi det kan virkelig ikke ansees for billigt eller ønskeligt eller heldigt, om der i Forhold af den Art, i Skatteforholdene, skulde ske pludselige og store Omkalfatninger — Omkalfatninger, som kunne blive paa-virkende af maa ske meget forbigaaende Stemninger i enkelte Sogne. Men, jeg gjentager det, det Væsentlige i dette Forslag Nr. 92 er: at faae det slaaet fast, at det ikke kan eller skal være en Communesag at bestemme, hvorledes eller paa hvad Skatterne skulle lignedes, thi det er og bør være en Lovgivnings-sag. At Communerne nu have en vis Frihed i denne Henseende er vel saa, skjøndt den ingenlunde er saa uindskrænket og almindelig, som den ærede Ordfører vil gjøre den til; men naar man skrider til at regulere og ordne hele det com-

munale Væsen, og navnlig til at gjøre Communerne Frihed meget større, og naar det derhos kan imødesees, at de communale Udgifter og Afgifter mere og mere ville tiltage, saa er der ganske vist Opfordring til ogsaa at ordne dette Forhold, som dog maa erkjendes at være af en meget stor Betydning. At Communerne hidtil have haft en vis Frihed til at kunne ligne paa disse to forskjellige Skattegrundlag, har ikke været af den Betydning, som Friheden i denne Henseende vilde blive af i Fremtiden; man maa nemlig see hen til den Tilstand af ufuldkommen Myndighed, i hvilken Communerne hidtil have levet. Dette vil ganske forandre sig, naar Communerne faae en meget betydeligere og videregaaende Myndighed. Naar man forresten mod dette samme Forslag har anført — og saavidt jeg opfattede det, var dette navnlig ogsaa den høitærede Ministers Indvending —, at den sidste Deel af Forslaget ved at bestemme, at man skal lægge Gjenemsnittet af de sidste 3 Aar til Grund for det fremtidige Forhold mellem Hartkorns- og Formue- og Leilighedsbetraktningen, vil kunne medføre, at, idet Forholdet bliver det samme, vilde Hartkornsbyrden i og for sig stige, naar Totalbeløbet af de communale Udgifter steg, saa vil jeg dertil svare, at der ikke kan siges at være noget Ubilligt eller Urimeligt i, at, naar Byrden i det Hele taget stiger, stiger den ligesaa vel for det ene Skatteobject som for det andet. Med andre Ord, naar der f. Ex. tidligere var Spørgsmaal om en samlet Udgift af 1,000 Rd., der lignedes med 600 Rd. paa Hartkorn og med 400 Rd. paa Formue og Leilighed eller omvendt, og det hele Beløb stiger fra 1,000 til 1,500 Rd., da synes jeg ikke, at det kan siges at være ubilligt eller urimeligt, at Byrden paa de to forskjellige Skatteobjecter steg op til 900 og 600 Rd., hvorved netop det samme Forhold bevares. Men forresten skal jeg bemærke, at, dersom det er denne Bestemmelse, som har fremkaldt Betænkelighed hos ærede Medlemmer, saa er jeg for mit Vedkommende meget beredt til i denne Henseende at foretage Forandring. Det er mig ikke om at gjøre, at Bestemmelsen skal gives netop saaledes som foreslaaet, naar man mener, at man derved kan være udsat for, at Byrden forøges for Hartkornet;